

Nr 26

Av herr **Agerberg m. fl.**, om åtgärder i syfte att stimulera beredskapslagringen av traktorbränsle.

Genom beslut vid 1953 års riksdag gavs riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap möjlighet att ställa lånemedel upp till ett belopp av tio milj. kr. till jordbrukarnas förfogande i syfte att stimulera beredskapslagringen av traktorbränsle. Lånen, som förmedlas av hushållningssällskapen, kan erhållas av varje jordbrukare och maskinhållare, vilken ställer betryggande säkerhet — i regel två borgensmän — och som förbinder sig att ständigt under återbetalningstiden hålla ett beredskapslager av flytande traktorbränsle om 4,5 m³. Lånen är räntefria och utgår med 1 000 kronor per traktor. Amorteringstiden är fem år.

Redan vid tiden för lånebestämmelsernas fastställande uttrycktes farhågor för att lånen inte skulle vara tillräckligt lockande för att jordbrukarna skulle vilja åtaga sig besväret att hålla ett beredskapslager. Sedan låneverksamheten nu pågått ett år, kan det konstateras, att dessa farhågor besannats. För budgetåret 1953/54 har lån beviljats för endast ca 0,9 milj. kr. eller knappt 10 procent av beräknat belopp.

En av orsakerna till att verksamheten fått så ringa omfattning kan antagas vara, att behovet av en beredskap under nuvarande förhållanden inte känts tillräckligt starkt. Enligt vår mening har dock de ekonomiska villkoren varit av större betydelse härför. Räntefriheten gäller exempelvis inte för det lagrade bränslet, vars värde är ungefär lika stort som kostnaderna för behållaren. I och med att amortering sker av lånet blir också räntefriheten mindre värd, och efter fem år övergår hela räntekostnaden på jordbrukaren. Det kan beräknas att den årliga kostnaden för en jordbrukare, om behållaren användes i femton år och avskrivs på samma tid, kommer att uppgå till 110—120 kronor. Därtill kommer att det lagrade bränslet endast får användas vid avspärrning.

Jordbrukets mekanisering gör att bränsleförsörjningen i händelse av en avspärrning blir av utomordentlig vikt. En i fredstid av jordbrukarna själva ordnad beredskapslagring har därför en stor uppgift att fylla. Detta gör det angeläget, att den låneverksamhet som i detta sammanhang ombesörjes av hushållningssällskapen får en ökad omfattning. För att detta skall kunna åstadkommas är det enligt vår mening nödvändigt, att en utredning snarast kommer till stånd med uppgift att utforma sådana lånebestämmelser, att jordbrukare och maskinhållare, i högre grad än nu är fallet, stimuleras att söka lån för lagring av beredskapsbränsle för traktorer.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,
att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla
om utredning med uppgift att verkställa en översyn av den
hittills bedrivna beredskapslagringen av traktorbränsle
samt framlägga förslag om hur samhällets stöd åt nämnda
lagring skall utformas för att verksamheten skall få den
önskvärda omfattningen.

Stockholm den 19 januari 1955

Nils Agerberg

Carl Östlund

Gust. Nilsson
i Göingegården

Rolf Eliasson

Sven Svensson
i Krokstorp

Erik Magnusson

Leif Cassel